

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

ADUNAREA EPARHIALĂ

Conform convocării și prevederilor art. 134 din Statutul pentru organizarea bisericii noastre, în ziua de Duminecă, 13 Mai a. c. s'a întrunit *adunarea eparhială* în sesiune ordinară.

Deschiderea a fost premersă de sfta liturghie oficiată în prezența majorității membrilor adunării eparhiale și a unui mare public, de P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Ivan, asistat de protoiereii Dr. S. Stanca, Andrei Ludu, consilieri eparhiali, D. Antal revizor eparhial, A. Baba protopopul Albei-Iulia, diaconii: prof. Dr. I. Vască și V. Bogdan. În cursul liturghiei au fost hirotesiți întru protoierei Dr. Vasile Sava, cons. eparhial și pr. Mihail Muntean ca protopop al Maramurășului.

La serviciul divin, fiind și ziua aviației, s'au pomenit toți ofițerii și ostașii aviatori morți în lupta pentru cucerirea văzduhului. La sfârșit înainte de cetirea rugăciunii de invocarea Sfântului Duh, s'a cetit și o rugăciune pentru aviatori, la care au asistat și autoritățile militare în frunte cu comandantul Corpului VI Armată și numeroși ofițeri superiori. Între membrii adunării eparhiale prezenți am relevat pe dnii Octavian Goga, Dr. I. Lupaș foști miniștrii, Sextil Pușcariu, Dr. Silviu Dragomir profesori universitari, Dr. Valer Moldovan, Nic. Bogdan, Dr. Pahone, Dr. I. Lazar, Dr. R. Furdui, Dr. Lazar Chirilă, Dr. D. Tecău; dnii protopopi Grigorie Pletosu, Vasile Gan, Jovian Mureșian, Ștefan Rusu, Petru Popoviciu, Ioil Ghiurițan, Zaharie Man, Romul Popa, etc. Sfârșindu-se serviciul divin Prea Sfinția Sa a deschis adunarea eparhială cu următoarea cuvântare :

„CHRISTOS A INVIAT“

Domnilor Deputați!

Prilejul binevenit de a putea saluta la colucrare frățescă pe distinșii reprezentanți ai clerului și poporului din reinviata noastră Eparhie, este pentru mine totdeauna un moment de reculegere sufletească și de înfărire, pentru de a continua cu puteri sporite în calea binelui și progresului, ce l'am realizat cu toții împreună, dela reinființarea eparhiei până în timpul de față.

Țin să accentuez din capul locului, că astăzi imi este mai prețioasă ca ori când colaborarea Dvoastră, pentru că zilele ce le trăim sunt în adevăr grele și biserica noastră are de învins o mulțime de piedeci, ca să poată străbate către realizarea idealurilor sale.

Alte biserici, cu averi ingrămădite de sute de ani, cu sprijinul puternic al privilegiilor seculare, își pot permite luxul de a nu face apel la credincioși, pentru că mijloacele lor materiale imbelșugate provenite, din averi dobândite în cursul timpului le asigură bunul mers și fără acest sprijin cerșit din dreapta și din stânga.

Noi multă vreme vom fi nevoiți să apelăm la obolul văduvei și la mila săracului, dacă vrem să facem față necesităților vremilor de azi.

Până acum 10 ani am dat ultimul disc pentru construcții de școli și pentru salarizarea învățătorilor, iar biserica cu ale ei trebuințe a rămas în planul al 2-lea.

Am clădit edificii de școli, ca să nu cadă sufletul tinerimei în ghiarele unei culturi de limbă streină și am lăsat bisericuțele de pe vârful dealurilor cu streșine a-

plecate în bătaia vânturilor și ploilor, în nădejdea zilelor mai bune ce așteptam să vie.

Aceste zile ar fi sosit, zorile învieri ar fi răsărit deodată cu unirea noastră națională, dacă cei ce ne-au luat școlile ar fi înțeles să nu pună stăpânire pe edificiile ridicate cu atâta trudă, înainte da a ne garanta o despăgubire cuviincioasă.

Milă nu cerem, dreptul nostru inalienabil este, să ni se rescumpere edificiile școlare, ca din prețul de rescumpărare să clădim case de închinare lui Dumnezeu, să facem fonduri de propagandă mai intensivă pentru întărirea religioasă și morală a credincioșilor noștri, și să ridicăm Internatul pentru elevii Academiei teologice.

Terenul îl avem, planurile și devizele stau gata, dar lipsește fondul de zidire de circa 12 milioane. — O îngrijire mai bună a educației religioasă morală, precum și opera de caritate creștină a devenit o necesitate ca pâinea de toate zilele.

Intellectualii noștri de azi reclamă dela biserică o muncă mai încordată, și o stăruință mai intensivă, ca să-i putem ținea strânși în jurul bisericii.

Nu se mai mulțumesc nici cu slujbele rituale așa de pline de înțeles, ce le pot oferi slujitorii altariului, nici cu corurile bisericicii înființate până aci cu destule jertfe, — ei ne cer o biserică vie, o biserică activă, care să lucreze cu spor simțit pe teren cultural, umanitar și social, fără să țină seamă că spre acest scop lipsesc aproape cu desăvârșire mijloacele. — Și ne cer, fără ca mulți din ei să contribuie în schimb nici cel puțin cu prezența lor la cultul Dumnezeesc, necum la sarcinile împreunate cu o astfel de activitate multilaterală, reclamată de ei și preconizată adeseori și de noi, în întregime.

Totți ne indrumă să cerem ca statul să fie mai darnic, dacă nu pentru toate vremile, cel puțin până vom eși din inferioritatea în care ne-au împins în mod sistematic ocârmuirile vitrege ale trecutului de durereasă pomenire.

Dar statul la rândul lui e asaltat de toate părțile.

Astfel nu e mirare, că se întâmplă uneori să dea uitării tocmai pe cei avizați la sprijin în măsura mai mare, revărsându-și da-

rurile și subvențiile adeseori asupra celor privilegiați din vremuri îndepărtate.

N'a prea ținut seamă de noi nici reforma agrară, care e pe sfârșite, cu pagube pentru noi ireparabile; n'a ținut seamă nici legea instrucțiunii, care ne dă fii și fiicele pe mâni dușmane, în școlile făcute de noi cu jertfe extraordinare și nu se ține seamă în genere, că prin constituția țării, ni s'a dat titlul de biserică DOMINANTĂ, iar în realitate nu vedem nici o măsură pozitivă pentru aplicarea principiului constituțional în mod practic bisericii noastre și pentru repararea nedreptăților seculare și milenare săvârșite față de biserică aceasta, de către toate cârmuirile vremelnice.

Suntem nevoiți să facem eforturi extraordinare, să punem la contribuție pe tot natul, ca să ieșim din labirintul în care ne găsim, și nădejdea noastră este numai Tatăl, scăparea noastră Fiul și acoperământul nostru Duhul Sfânt, treime Sfântă și nedespărțită.

Acest Duh Sfânt aș dori să se sălășluiească în sufletele tuturor credincioșilor bisericii noastre, ca înarmați cu putere de sus ei să fie în orice împrejurări stâlpi și întărire patriei noastre întregite, care nu va putea să aibă nici odată o temelie mai sigură și mai trainică decât aceia, pe care sfânta noastră biserică se silește a o clădi zi de zi și ceas, în inimile milioanei săi de credincioși.

Numai aceștia sunt și vor rămânea pururea legați sufletește și la bine și la rău de scumpa noastră patrie străbună, câtă vreme cei ce au cugetele și simțirile lor mereu orientate peste granițele țării, plecându-și urechia spre șoapte, cari nu izvoresc din dragoste sinceră pentru soarta ei, nu se vor putea identifica nici odată deplin cu interesul ei, ori cât de multe privilegii și subvențiuni li s'ar mai acorda și în viitor, cum li s'au acordat și până acum.

Biserica noastră, adevărat este obicinuită cu necazurile și cu tot felul de privațiuni, ea nu râvnește la privilegii. — Dorește numai să aibă mijloace suficiente pentru îndeplinirea sfintei sale misiuni, să poată vedea cu un cias mai degrabă dispărând situația intolerabilă de azi, când într'un centru ca Clujul după 10 ani de stăpânire românească, creștinul ortodox nu poate afla

nici măcar la sfânta zi a Învierii un modest locșor de închinare, în fața altariului străbun, din cauza locului așa de îngust al bisericuței în care ne găsim, încât se calcă om pe om și majoritatea creștinilor evlavioși rămân afară, în frig, adeseori în ploaie și zăpadă la sfintele serbători, periclitându-și astfel sănătatea.

Dar și până vom ajunge să vedem împlinită aceasta justă dorință a tuturor românilor ortodoxi din eparhia și chiar țara întreagă, nu vom conțeni a încerca să trezim pe toți la o viață religioasă conștientă și activă, îndemnându-i să ridice steagul culturii noastre religioase morale pretutindeni, în toate colțurile și parohiile Diecesei noastre, în ciuda tuturor greutăților ce întâmpinăm.

Acest Duh al credinței și al tăriei rog pe Bunul Dumnezeu, să îl reverse asupra tuturor fiilor bisericii noastre, și mai ales asupra celor ce în momente grele par a să fi clătinați în dragostea și încrederea lor către ea, — neținând seamă, că biserica ortodoxă este și rămâne pentru veci razi-mul cel mai puternic al statului și ocrotitoarea cea mai sfântă a legii străbune, căreia suntem datori să i ne închinăm acum și în toți vecii.

Cu acestea declar sesiunea ordinară a adunării eparhiale din anul 1928 deschisă“.

*

Sfârșitul cuvântării e acoperit de ovații și prelungite aplauze, pătrunse de admirația față de constatările și ideile alese cari se cuprind în această cuvântare, și ca o dovadă de recunoștință față de neostenitele preocupări ale P. Sf. Sale de toate problemele curente și de viitor ale bisericii și eparhiei noastre în drumul spre progres și intenzificare a vieții religios-morale a credincioșilor noștri ortodocși.

Constatându-se numărul recerut de membrii adunarea se declară deschisă și se procedează la constituirea biroului, se aleg notarii adunării și membrii comisiunilor organizatoare, verificatoare, bisericesti, culturale și financiare, cărora li-se împart rapoartele și actele ce urmează să fie debătute în adunarea eparhială. Comisiunile sunt invitate să se întrunească la ora 4 p. m. la Cons. Eparhial pentru a se constitui și a pregăti lucrările.

Președintele anunță ședința următoare pe ziua de Luni ora 10, în sala prefecturii și ridică ședința.

Toți membrii se prezintă la reședința episcopescă pentru a-și prezenta omagiile. În numele membrilor vorbește dl Nic. Bogdan dir. liceului „Regina Maria“ din Cluj și spune, că prezintă aceste omagii după un vechiu obicei împământenit de pe timpul vechei stăpâniri când era un prilej de strângerea rândurilor de luptă solidară întru apărarea bisericii, care obicei se păstrează și astăzi când am scăpat de urgia dușmanilor, acum însă pentru conlucrare întru consolidarea statului nostru.

Eparhia noastră la originea ei după o scurtă viețuire a fost răpusă de dușmani. Dumnezeu a făcut să re'nvie și cu bucurie vedem cum se înalță zi de zi și mărgăritarele ei încep să-i împodobească fruntea. Meritul principal al acestui mare progres este al P. Sf. Sale, de aceea din tot sufletul îi urează mulți ani cu sănătate ca să poată desăvârși și înmulți opera începută.

P. Sf. Sa vădit impresionat a răspuns următoarele:

Domnilor deputați, iubiți fii sufletești,

Am cunoscut în viața mea și arhieriei, cari aveau groază de sinoade, poate fiindcă simțeau o greutate pe suflet, că nu și-au făcut întreagă datoria de păstori și arhieriei. Pe mine această greutate nu mă apasă, nu știu urî, nici persecuta, nici nedreptate nu fac nimărui, ci îmi fac, după putință, datoria, bucurându-mă când văd credincioșii că înaintează și le merge bine și mă întristez când le merge rău.

Întrunirile sinodale îmi sunt zile de sâr-bătoare, căci îmi dau prilej să văd pe colaboratorii mei cu cari, cu aproape toți, am lucrat și până acuma pe teren bisericesc și al vieții publice. Doresc să lucrăm și de astădată cât mai intenziv, și sunt încredințat, că vom și putea lucra, având adunarea noastră eparhială alcătuită din cele mai bune elemente ale Ardealului. Considerându-vă pe toți ca sfetnici ai mei, Vă rog să-mi dați tot sprijinul în bine și să mă opriți când aș merge spre rău, căci omul om fiind, poate și greși.

Mă preocupă multe probleme și poate că nu voi ajunge să le realizez pe toate.

Din cele realizate și'n lucrare acum, catedrala, vreau să se ridice nu ca un monument de piatră ci unul de suflete ortodoxe în marea de streini ce ne încunjoară; Academia teologică, doresc să o văd un institut ales, care să pregătească buni preoți, adevărați păstori sufletești, adânc pătrunși de misiunea lor. Realizând acestea mă voiu simți cu conștiința împăcată că mi-am făcut datoria.

Mai doresc încă un lucru, să văd în corporațiunile noastre bisericești nepătrunzând spiritul rău al partidelor politice, căci eu n'am privit niodată pe oameni după preocupările lor lumești, ci după cele câte au realizat pe terenul vieții obștești. Biserica, ca o mamă ocrotitoare e singura care poate să strângă la o conlucrare frățească pe toți, așa cum a făcut și până acuma și'n vremurile cele grele ale neamului nostru. Ca fii devotați ai bisericii noastre, rog să îmi fiți cei mai buni colaboratori.

Și mulțămind urărilor făcute încheie. Cuvântarea aceasta ca și cea dela deschidere a produs o atmosferă de frățiască întrunire așa cum am dorit toți să fie și această adunare eparhială.

Darea de seamă despre lucrările adunării urmează în numărul viitor.

Dumineca Sf. Părinți (Aleșii Domnului)

Ioan, XVII, 11.

Fiul lui Dumnezeu și-a fost apropiat spre sfârșit chemarea Sa înaltă pe acest pământ și-și aștepta ziua cea mare a despărțirii de cei, pe cari, i-a fost câștigat pentru propovăduirea și mărturisirea înțeleptelor Sale povețe. Dar în fața clipelor de despărțire dureroasă pentru ucenicii Săi, Mântuitorul, a ținut de datorința Sa, ca pe lângă alte îndrumări folositoare, să se mai roage odată fierbinte pentru bunul mers și întărirea tovarășilor Săi de muncă, răspicând cuvintele: „*Eu la Tine vin și mă rog, Părinte sfinte, păzește-i pe aceia întru numele Tău, pe cari mi i-ai dat mie, ca să fie una cu noi, precum și noi una suntem.*”¹⁾

Fiul dumnezeesc avea grijă de dânșii, pentru că tovarăși buni și credincioși i-au fost până în preajma ceasului mare al des-

părțirii. Și oare ar fi putut să nu fie drept și recunoscător cu aceștia, El care răsplătia până și răul cu bine și revărsa binefacerile Sale asupra tuturor deopotrivă?!

Dar ca și pentru acești sfinți ucenici, ca și pentru atâția cuvioși și sfinți părinți, Domnul Hristos se va ruga și pentru noi în toată vremea, numai de vom fi vrednici de milostivirea Sa, numai de vom fi vrednici a fi socotiți între aleșii Săi.

Se vor întreba însă cei mai mulți cum adevărat să facem, pentru ca să putem fi socotiți în ceata Domnului, cum să ne dobândim și noi mijlocirea rugăciunii Mântuitorului înaintea Tatălui ceresc? Răspunsul nu va fi greu pentru cel ce vrea să înțeleagă.

Când Isus a început a propovădui cuvântul adevărului între Iudei, cine se îndepărta mai ales de Dânsul și cârtia împotriva Lui? Cărturarii și fariseii, oamenii cei mai învățați ai poporului, dar totodată și cei mai împietriți la inimă și cei mai înrădăcinați în rele! Și cine îi ținea pe aceștia departe de calea mântuirii? Poate Dumnezeu? Nici decum! Ei înșiși. Pentru că nu erau în stare să îndeplinească cum se cuvine nici cele mai ușor de îndeplinit din așezămintele legii sfinte, cum era de pildă păzirea dreptății, a îndurării și a credinții! Dar încă cele ce le cerea Mântuitorul Hristos în învățăturile Sale?! Adevărat: *de a-i iubi pe dușmani, a nu fi mândru, a se lepăda de cele lumești, când îi vorba de a alege între Dumnezeu și lume?!*

Ei ce-i drept, se spălau și postiau după porunca legii; dar aceasta o făceau numai de ochii lumii, iar sufletul tot împietrit și negru le rămânea.

Deaceia nu-L puteau urma pe Isus, nu-i puteau asculta cu însuflețire chemarea, cu toate că poporul evreesc a fost acela, pe care mai întâi l-a ales Domnul să-l facă părtaș de luminare și mântuire. De le-ar fi fost mai aminte Evreilor de voia Tatălui Ceresc, decât de plăcerile și îndemănările lor, atunci cu ușurință și fără întârziere ar fi putut fi socotiți între cei aleși! Dar n'au făcut-o, rămânând pentru toate timpurile cei urgisiți și prigonți din neam în neam.

Întocmai așa se întâmplă și cu mulți dintre noi! Neîncetat avem prilej să cunoaștem și să avem parte de bunuri, pe cari numai un părinte ni le poate da. Noi

¹⁾ Ioan, XVII, 11.

însă, nepăsători și fără de înțelegere, le primim și trecem cu vederea, că binefăcătorului i se cuvine și mulțumită. Ne primblăm ochii printre marile frumuseți ale firii și întimpinăm mii și mii de făpturi care de care mai frumoase și încântătoare. Vedem soarele pătrunzând din înălțimi necuprinse de mintea omenească cu razele sale binefăcătoare; ca măргеaua vedem sclipind picuri de roaună; paserile cântând vesel printre ramurile împovărate de fructe și oare mulți se întreabă prin a cui putere, prin a cui voință, se nasc acestea?! Năvălește oare glas cu putere, mai ales din pieptul aceluia, cari mai mult au parte de bucuriile și fericirea acestei lumi, să zică: *Mare ești Tu Doamne și fără de asemănare este puterea Ta!* Soarele e lucrul mânilor Tale, roua Tu o reverși din înălțimea zărilor albastre, paserile lauda Ta o vestesc, pomi, păduri, câmpii și izvoare, mări și stânci cu înfățișarea lor uriașă, toate făptura mânilor Tale sunt?!... Iar astfel, nu sânt oare așa de mulți, cari sunt așa de departe de a fi trecuți în ceata aleșilor Domnului?!

Nu voiesc să înțelegă rostul adevărat al vieții, nu-și dau seama, că însuși Isus, chiar în înălțătoria rugăciune, pe care a făcut-o cătră Tatăl cel Ceresc pentru aleșii Săi, a zis: *„Aceasta este viața cea adevărată, să te cunoască pe Tine unul adevăratul Dumnezeu, și pe care l-ai trimis, pe Isus Hristos“*.¹⁾

Nu-și dau seama, că în atâtea împrejurări grele din viață; o mână nevăzută, i-a ferit de rău și i-a scăpat de primejdii; iar acea mână a Lui a fost! Nu-și dau seama cu ce putere l-a înzestrat El pe om! Cum, cu toate că e așa de mic în asemănare cu lărgimea și cuprinsul cerului și al pământului, omul e în stare să măsoare depărtarea stelelor, să străbată munții și marea, văzduh și adâncuri; să stăpânească nenumărate puteri ale firii și să le supue trebuințelor sale, și acestea toate numai din mila Celui ce ne-a făcut și ne susține!

Omul se socotește că-i mic sau mare în lumea aceasta după puterea sau averea, pe care o stăpânește; dar e în o atât de crudă rătăcire; căci vine într'o bună zi acel cineva, ce se chiamă moarte și le șterge

intr'o clipă pe toate. Iar atunci nu-i rămâne alta decât sufletul, care singur este în stare să intre în viața cea nouă de peste mormânt și care este cu adevărat el! Și numai după cum a fost acesta tare sau slab, bun sau rău, așa este și omul mic sau mare.

Astfel deci că numai ca o ființă, care mănâncă, bea și apoi moare, nu înseamnă omul nimic; pe când ca fiu al lui Dumnezeu înseamnă mai mult și decât toate cetele stelelor înșirate pe bolta cerească!

A trăit odată într'o țară bogată un principe de coroană, care ducea o viață nepus de păcătoasă și destrăbălată. Nimic nu-l putea despărți de tovarășii desfrâului și ai păcatului. Într'o zi însă, pe când se afla, ca de obicei, în una din casele petrecerilor sale, o veste neașteptată îi turbură fericirea. I-se vestește că tatăl său a murit! Atunci tânărul, pare ca schimbat, se ridică de odată dintre tovarășii săi și zice: Acum sunt împărat și prin urmare trebuie să trăiesc cuviincios, precum se cuvine unui împărat! Cu aceste vorbe a părăsit acea casă a plăcerilor, fără ca să se mai întoarcă cândva întrânsa.¹⁾

Tot așa s'ar putea întâmpla și cu noi. În urma jertfei Fiului dumnezeesc și în urma îndeplinirii voiei Părintelui Său, putem deveni și noi într'o bună zi regi ai împărăției de veci, aleși în ceata sfinților dumnezeiești. Dar gândindu-ne la înălțimea rangului, de care ne-am învrednici, trebuie să ne ridicăm și să părăsim toate cele, ce ne-ar împiedeca *„de a-L cunoaște pe Cel care ne-a dat viața“*. Să ne punem în gând a duce o viață vrednică de starea dobândită în ochii Tatălui ceresc! Să ne simțim a și fi fii ai lui Dumnezeu! „Cine sunt eu, să porți grijă de mine, o Doamne?“ a strigat păcătosul. „Ești copilul meu, iubitul meu copil“, îi va răspunde însă Tatăl cel a toate stăpânitor.

Deci statornici în această credință și fericiti în această conștiință vom putea duce cu ușurință înainte povara zilelor vieții, și răsplata nu va întârzia. Mijlocirea rugăciunii dumnezeiești va da la vreme aleșilor Domnului roadele mult așteptate și dorite.

I. V.

¹⁾ Teaching on the Litany, p. 95.

¹⁾ Ioan, XVII, 3.

Cine are urechi de auzit, să audă...

Prin felul cum s'a votat legea cultelor, atât de corpul matur al Senatului, cât și de Cameră, s'a dat o lovitură sângeroasă întregului ortodoxism din România. În urma nefastei întorsături a lucrurilor din ultimul moment, nu suntem loviți numai noi românii ardeleni, ci de pretutindeni. Aprinsele discuții în jurul legii, precum și strălucitele discursuri ale ierarhilor transilvăneni, au avut darul de a lămuri pe deplin situația faptică creată prin desbinarea bisericii strămoșești la 1700. Dacă descrierea amănunțită a suferințelor îndurate timp de două secole, au stors lacrimi din ochii multora, lăsând în schimb indiferenți, pe cei cari aveau posibilitatea de a aduce un balzam de mângâiere în sufletele celor oropsiți, ce alte argumente îi poate convinge de adevăritatea tezei ortodoxe, decât să se coboare din înălțimea în care li se pare că planează, la realitate. Să vină și să străbata satele și orașele Ardealului. Ar fi avut o bună ocazie, să cetească în sufletele românilor, cari și-au părăsit așezămintele vechi pentru a aduce tributul lor de ajutor la întărirea elementului românesc dela orașele de dincoace de munți, efectul produs de așa zisa operă de împăciuire între frați: venind numai pe câteva ore la Cluj, în sărbătorile sf. Paști. Da, Clujul, după 10 ani de stăpânire românească, vorbește încă de suferințele românilor ortodocși. Și astăzi cu toate că are atâtea instituții culturale, cu majoritatea elevilor și profesorilor ortodocși, spre rușinea românismului întreg, cultul dominant e silit să adăpostească pe cei 10.000 de credincioși într'o bisericuță, în care abia dacă încap 250. Lipsit-a oare bunăvoința și zelul conducătorilor bisericii și a credincioșilor? Știut este că P. S. Sa Episcopul Clujului adesea a luat drumul Bucureștilor, bătând pe la toate ușile miniștrilor, adresându-se tuturor oamenilor de bine; cât despre credincioși, au contribuit în repetate rânduri cu obolul lor.

A cui poate fi atunci vina? Răspunsul e de prisos.

Întristatu-ne-am până la moarte când s'a votat legea cultelor, suferitam din plin la

Învierea Domnului când vedeam negura de credincioși umplând strada și curtea bisericii fără a avea posibilitatea să pătrundă în casa Domnului. Cu groază ne gândim la soarta atâtor suflete, cari nu pot beneficia, de hrana ce vine dela altar. Privind la schelele catedralei în construcție, lipsite de viața lucrătorilor, ne panem întreba: când ne vom putea simți și noi în Cluj ca cei ce au posibilitatea, chiar cu riscul de a pierde simpatia cultelor minoritare, să se gândească mai mult la noi? M.

	CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE	
---	---	---

Protopopiatul Bistrița

Conferința de primăvară a preoților tracțuali a avut loc și de data aceasta în cadrul Asociației Clerului, în ziua de 5 Apr. 1928, în orașul Bistrița. Întrunindu-se preoțimea în număr satisfăcător, conform convocatorului la ora 9 dim. s'a oficiat „Rugăciunea de laudă” în capela parohială de către preoții: V. Căndea, M. Georgiu și T. Ciuruș, unde Pr. V. Căndea a rostit o bine alcătuită predică despre sf. Euharistie în raport cu preotul liturgisitor. Cuvintele rostite erau bine tâlcuite și legătura ideilor a fost la înălțime. Se observă și de data aceasta urgența trebuință a terminării noului Sion ce abia este început, în stil și mărime corăspunzătoare nouilor împrejurări; atunci și'ntrunirile de acest fel și-ar căpăta pecetea realității solemne.

După terminarea serviciului divin, preoțimea se întrunește în locul designat și președintele conferinței P. C. protop. Grigorie Pletosu prin frumoase cuvinte, rezultate a unei lungi și laborioase vieți, îndeamnă preoțimea la muncă cinstită și desinteresată, stăruind mai ales în jurul anumitor probleme pastorale indicând astfel coloritul conferinței. Urmară constituirea ședinței și apoi se trece la ordinea zilei. Prezentându-se rapoartele preoților despre activitatea lor pastorală din anul 1927 se constată, că fiecare slujitor al altarului își îndeplinește chemarea sa în mijlocul păstoritorilor, după puterile sale firești și după chipul în care și-a înțeles și însușit rostul său de *păstor*.

Se citește apoi disertația Pr. Teodor Ciuruș: „*Câteva considerații pastorale*“, unde stăruie asupra câtorva mijloace mai însemnate din viața pastorală: credința, rugăciunea, iubirea și viața cinstită, prin cari suntem feriți de-a cădea jertfă ispitelor zilnice. Este ascultată cu vie atențiune și'n legătură de idei se trece la discuția liberă asupra temei: „Datoria pastorală a preotului de-a feri pe credincioșii săi de vicii“, unde se ridică diferite idei pastorale și sunt tractate îndestulitor. Ca o coroană a frumoasei discuțiuni se aduce o hotărâre demnă, prin care fiecare preot este obligat să încerce înființarea și organizarea așa zisului „*sfatul păcii*“. Ideea dela care s'a pornit acest concluz a fost nenorocirea mare de care suferă majoritatea credincioșilor, că la fiecare mică neînțelegere aleargă la Judecătorie, unde-și perde agonisita sa pentru nimica. Începutul acesta ar fi de dorit să ajungă o realitate în tot cuprinsul Eparhiei. Dar despre acest subiect vom mai vorbi.

Dupăce se comunică anumite ordine consistoriale, venerabilul părinte protopop Grigorie Pletosu, cu obicinuita-i elocvență, îndeamnă și stăruie pentru păstrarea credinții strămoșești și sfătuește preoțimea să fie departe de ispitele zilnice ca astfel să fim scutiți de reproșul neîmplinirii datoriei noastre sfinte. Amintește și chestia sectarismului arătând primejdia ce amenință Biserica și cheamă pe fiecare slujitor să fie la postul său de veghe. Arătându-și mulțumirea pentru reușita Conferinții, închide ședința.

Cor.

CRONICĂ

Predici în biserica-catedrală din Cluj. Duminecă în 20 Mai, va predica: *Pr. L. Curea*, secretar eparhial. Joi în 24 Mai (Înălțarea Domnului) va predica: *Prot. Dr. Seb. Stanca*, cons. eparhial.

În capela eroilor. Duminecă în 20 Mai, la liturghiile pentru studenți va predica: *dl Traian Banciu*, stud. teol. an. IV. — Luni, 21 Mai (Const. și Elena) va predica: *dl Teodor Rusu*, stud. teol. an. IV. — Joi. 24 Mai (Înălțarea Domnului) va predica la vecernie în biserica din deal: *dl Ioan Lazar*, stud. teol. an. IV.

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române aduce la cunoștință, că Adunarea Gene-

rală Anuală a Filialei Cluj, va avea loc în ziua de 27 Mai orele 11 dimineața în sala festivă a Primăriei. Publicul clujan este rugat să participe la această adunare în număr cât mai mare. Ordinea de zi: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Raportul d-nei Secretară despre activitatea Comitetului în anul 1927—1928. 3. Raportul d-lui Casier. 4. Alegerea unei comisii de cenzeni pentru examinarea socotelilor. Raportul ei și descărcarea. 5. Înscriere de membrii noi. 6. Eventuale propuneri. 7. Demisia comitetului. 8. Alegerea noului comitet. 9. Încheiere.

Abatele Zavoral în Cluj. *Marele prieten al Românilor a sosit Joi, în 17 Maiu la Cluj, întimpinat cu toată dragostea și cu căldura ce poate oferi societatea românească unui om cu calități alese și cu vederi clare. Universitatea, Biserica, societățile culturale și autoritățile locale au ținut să-i exprime toată recunoștința pentru atitudinea de mare protector al Românilor. Streinii au stat departe de aceste manifestații sincere. — Poate că dacă ar fi sosind un oarecare Rothermere — l'ar vedea mai bucuros.*

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române Filiala Cluj, aduce la cunoștință că în ziua de 20 Mai se va face împărțirea premiilor de religie la elevii și elevele tuturor școlilor primare și secundare din Cluj, în sala Teatrului Național la orele 10 dimineața. Corpul didactic, părinții copiilor și toți binevoitorii. Societății sunt rugați să ia parte la această festivitate. Intrarea gratuită.

Mulțumită. Exprimăm cele mai vii mulțumiri tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoșcuților, cari, la moartea neuitatei și preaiubitei noastre fiice și surori *Valeria*, ne-a adus cuvinte de mângâiere cu graiul sau în scris, și tuturor aceluia, cari au luat parte la înmormântare, cercetându-ne cu iubire în durerea noastră profundă.

Ighiel, 2 Mai 1928.

Pr. Procopiu Costea și Familia.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3362—1928.

CIRCULAR

Societatea Ocrotirea Orfanilor din Războiu, Regionala IX. Cluj, care se ocupă cu asistența orfanilor din războiu, se luptă cu mari greutate în realizarea operei sale datorit fondurilor reduse ce primește dela Stat în raport cu trebuințele mereu crescânde.

Invităm P. On. Protopopi și cucernicii preoți, ca în ziua de *21 Mai crt.* „*Sf. Constantin și Elena*“, zi de chetă rezervată de Minister pentru aceea societate, în fiecare biserică la sfârșitul sfinte Liturghii, să țină o chetă în folosul orfanilor din războiu.

Sumele ce se vor realiza, să se trimită direct la numita Societate în Cluj, strada Dorobanților Nr. 42, de unde se va confirma primirea pe lângă recipise legale.

Cluj, la 14 Mai 1928.

NICOLAE,
Episcop.

Nr. 235—1928.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Cărpiniș* din protopopiatul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificate.
2. $\frac{1}{4}$ jugăr grădină.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Salar legal dela Stat conform cvalificației.

Cererile de concurs instituite conform normelor în vigoare, se vor înainta în termenul arătat, subsemnatului oficiu.

Reflecții pe lângă observarea celor cuprinse în Regulament, se vor prezenta la subsemnatul oficiu și cu aprobarea acestuia în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

În conțelegere cu Consiliul parohial

Abrud la 23 Aprilie 1928.

Petru Popovici, protopop.

Nr. 286—1928

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Sartăș*, din protopopiatul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Vasile Bumbuțiu, în conformitate cu rezoluția Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2699—1928, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele: 1. Stolele uzitate azi, 2. O zi de lucru dela fiecare familie, 3. Venitul pământului de circa 2 jugăre, 4. Dreptul de pășunat și lemne de foc pe teritoriul comunei în măsura ce folosesc aceste drepturi locuitorii de clasa I. 5. Salarul dela Stat conform cvalificației și gradelor de serviciu.

Cererile de concurs înzestrate cu docu-

mentele recerute, se vor înainta în termenul acestui oficiu protopopesc.

Concurenții cu prealabila încunoștințare a subsemnatului, se pot prezenta la fața locului pentru a cânta, cuvânta, eventual celebra și a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Lupșei în conțelegere cu Consiliul parohial local.

Baia-de-Arieș, la 8 Maiu 1928.

Vasile Gan, protopop.

Nr. 29—1928.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de *cantor* al parohiei ortodoxe române din *Band*, (jud. Murăș) protopopiatul Târgul-Murăș, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Retribuțiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură.
2. Sesiune cantorală 8 jug. pământ calitatea I.
3. A treia parte din zilele de lucru și din ferdețele de cucuruz precum și din stolă.

Candidații cari doresc să reflecteze la acest post de cantor, își vor înainta oficiului parohial ort. din Band, până la termenul mai sus fixat, cererile scrise și semnate cu mâna proprie și înzestrate cu următoarele acte:

- a) Extras de botez;
- b) Certificatul de pe ultimul an școlar;
- c) Decretul de cantor;
- d) Certificat de bună purtare dela oficiul parohial concernent.

Concurenții sunt deobligați a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a-și arăta cunoștințele în cântări și tipic.

Cererile neinstruite cu toate actele înșirate mai sus precum și cele intrate după termen, nu se vor lua în considerare.

Band, la 15 Martie 1928.

Pentru Consiliul parohial ort. român:

Președinte:
Ierofteiu Viscreanu,
paroh.

Secretar:
Indescifrabil.

Nr. 192/1928. Prot.

Văzut: *Ștefan Rusu, protopop.*